

Részlet – Kate DiCamillo: Cincin lovag legendája. Könyvmolyképző Kiadó, 2004.

Forrás: http://uj-kincskereső.uw.hu/2004_8-9_cincin.htm

Szövegtípus: elbeszélő

Szöveg olvashatósága: közepesen nehéz

Kérdések nehézsége: könnyű, közepesen nehéz, nehéz

Javasolt felhasználás: 3–4. évfolyam.

Olvasd el a következő regényrészletet, majd válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre!

Egérszegi Cincin más volt, mint a többi egér.

– Ilyen kicsi egeret még életemben nem láttam! – jegyezte meg a nagynénje, Flóra. – Nem hiszek a szememnek! Soha nem született még egér ilyen parányinak. Még Egérvölgyben sem. [...]

Egyik nap Cincint a nővére, Borka elvitte a palota könyvtárába. A könyvtárnak hatalmas ablakai voltak, a fény csak úgy áradt rajtuk befelé, és fényes sárga tócsákba gyűlt a parkettán.

– No, itt vagyunk – szólt Borka –, gyere utánam, öcskös, és megtanítom neked a papírrágcsálás minden csínját-bínját.

Borka felszaladt egy szék tetejére, onnan meg átugrott az asztalra, amelyen hatalmas könyvek heverték kinyitva.

– Erre, öcskös, erre! – fogta magát, és felkapaszkodott egy könyvre. Cincin meg utána a székre, onnan az asztalra, az asztalról pedig a nyitott könyvre.

– Most pedig figyelj! – Borka nekilátott. – Ez a ragasztó ízletes, a papír széle ropogós, nagyon finom. Annyira szeretem! – Nagyot harapott a lap szélébe, aztán Cincinre nézett.

– Kóstold meg! – kínálgatta. – Először egy falat ragasztót, aztán pedig harapj hozzá egy kis papírt! Ezek a tekervényes izék a legfinomabbak! Cincin ránézett a könyvre, és ekkor csodálatos dolog történt. A tekervényes izék egyszer csak különböző betűkké formálódtak. A betűk szavakká rendeződtek, a szavakból pedig az a mondat állt össze, amelyik oly édes a fülnek, mert csodás dolgok kezdődnek vele: Egyszer volt, hol nem volt.

– Egyszer volt, hol nem volt – suttogta Cincin.

– Mi van? – fordult oda Borka.

– Semmi.

– Rágjad már! – nógatta.

– Azt már nem! – jelentette ki Cincin, és lekászálódott a könyvről.

– De miért nem?

– Hát mert – bökte ki Cincin – akkor nem tudnánk, miről szól a mese.

– Milyen mese? Miféle meséről beszélsz? – bámult rá Borka. Megdermedt a döbbenettől, csak a bajsza végére ragadt papírfecni reszketett.

– Igaza volt a papának, hogy valami nincs veled rendben. – Sarkon fordult, és kisurrant a könyvtárból, hogy elmondja a szüleinek, mit művelt már megint az öccse.

A kiséger megvárta, míg a testvére eltűnik, aztán kinyújtotta a mancsát, és megérintette azokat a bűvös szavakat: Egyszer volt, hol nem volt.

– Egyszer volt, hol nem volt... – olvasta hangosan, és csak úgy itta magába a szavakat. Azután mancsával követve a sorokat, elolvasta a szépséges hercegnő és a bátor lovag történetét, aki hódolattal szegődött a hercegnő szolgálatába. Cincin nem tudta még, de igen hamar eljött a pillanat, amikor neki is számot kellett adnia a bátorságáról. Említettem már, hogy a palota alatt tömlöc húzódtott? A tömlöc pedig telis-tele volt patkányokkal, nagyra nőtt, rosszindulatú patkányokkal. A sors úgy hozta, hogy Cincinnek meg kellett velük ismerkednie.

1. Mit tudunk meg Cincinről az 1. bekezdésből? Röviden fogalmazd meg!

1-es kód: például:

- Cincin sokkal kisebb testvéreinél.
- Cincin egy parányi egér.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés. Szó szerinti egyezés, az 1. bekezdésben olvasható információ visszakeresése. „Soha nem született még egér ilyen parányinak.”

Nehézség: könnyű.

2. Mi Cincin nagynénjének a neve?

1-es kód: Flóra néni

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés. Szó szerinti egyezés, az 1. bekezdésben olvasható információ visszakeresése.

Nehézség: könnyű.

3. Miért indult Borka és Cincin a könyvtárba? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A: Könyveket olvasni.
- B: Könyvet kölcsönözni.
- C: Meglátogatni Flóra nénit.
- D: Papírt rágni.

1-es kód: D

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés. Szó szerinti egyezés. Az 1. bekezdésben olvasható információ(k) visszakeresése.

Nehézség: könnyű.

4. Miért nem kezd el enni Cincin a könyvtárban?

2-es kód: teljes válasz:

- Mert ő inkább olvasna.

1-es kód: részleges válasz:

- Nem akart kárt tenni a könyvekben.

6-os kód: tipikus rossz válasz:

- Mert nem akarta megenni a könyveket.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: értelmezésre épülő ok-okozati összefüggés felismerése. A teljes válasz annak felismerését tükrözi, hogy Cincin felismeri a betűket, magával ragadja az olvasás csodája. A részleges válasz szöveg szintű elemeket jelöl, melyek esetében a diák nem gondolja tovább az olvasottakat és csak a közvetlen következményekre gondol. A tipikus rossz válasz esetében a diák csak megismételte a kérdést.

Nehézség: közepesen nehéz.

5. Miért szaladt haza Borka a könyvtárból? Karikázd be, IGAZ-e vagy HAMIS a válasz!

A betűk megtámadták Borkáékat.	IGAZ/HAMIS
Borka árulkodni akart a szüleinek.	IGAZ/HAMIS
Cincin nem fogadott szót Borkának.	IGAZ/HAMIS
Borka megijedt a könyvtárostól.	IGAZ/HAMIS

1-es kód: HAMIS, IGAZ, IGAZ, HAMIS

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

„Sarkon fordult, és kisurrant a könyvtárból, hogy elmondja a szüleinek, mit művelt már megint az öccse.”

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés, következtetés. A B opció a részletben olvasható információ visszakeresése, a C pedig a testvér motivációjának értelmezése.

Nehézség: közepesen nehéz.

6. Melyik tulajdonság IGAZ Cincinre? Karikázd be a betűjelét!

- A: Buta
- B: Fürge
- C: Kíváncsi
- D: Lusta

1-es kód: C

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: értelmezés, következtetés cselekedetből tulajdonságra. A tanuló felismeri, hogy a kiségeret a kíváncsiság hajtja a könyvek elolvasására.

Nehézség: közepesen nehéz.

7. Szerinted mivel folytatódhat Cincin története?

1-es kód: például:

- Cincin megismerkedik a patkányokkal.
- Cincin tömlöcbe kerül.
- Cincinnek számot kellett adnia a bátorságáról.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés, következtetés. Az utolsó bekezdésben foglaltak átgondolása, a megfelelő válasz meglelése.

Nehézség: közepesen nehéz.

8. Melyik cím illik legjobban ehhez a regényrészlethez?

- A: Cincin és a könyvek
- B: Cincin felnőttkora
- C: Cincin kalandjai az erdőben
- D: Cincin, a nagy varázsló

1-es kód: C

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: lényegkiemelés. A részletet legjobban összefogó opció megjelölése. A többi opció más mesékben plauzibilis lenne, itt azonban egyik sem megfelelő.

Nehézség: közepesen nehéz.

9. Miféle könyvet kezd el olvasni Cincin?

- A: Állatismertetőt.
- B: Földrajzkönyvet.
- C: Mesekönyvet.
- D: Tankönyvet.

1-es kód: C

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: információ-visszakeresés. Szó szerinti egyezés kikeresése.

Nehézség: könnyű.

10. Te elolvasnád a Cincinről szóló regényt? A válaszodat indokold is meg!

1-es kód: például:

- Igen, mert izgalmas lehet, hogy hogyan kerül ki Cincin a patkányok közül.
- Nem, mert én félek a patkányoktól.

0-s kód: Hibás, nem odaillő válasz.

9-es kód: Nincs válasz.

Szövegértési művelet: reflektálás. Az olvasottak továbbgondolása, a tanuló plauzibilis magyarázattal szolgál, válaszában a részlethez illeszkedő elemeket említi.

Nehézség: nehéz.